

ORĘDOWNIK POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Abonament:

kwartalnie: w ekspedycji . . . . . 180.00 mk.
" na pocztę . . . . . 189.00 mk.
numer pojedynczy . . . . . 10.00 mk.

Dział urzędowy ≡ nieurzędowy

Koźmin, sobota dnia 29-go kwietnia 1922 r.

Ogłoszenia:

wiersz nonparelowy lub miejsce jego . . . . . 10.00 mk.
wiersz reklamowy w dziale nieurzędowym . . . . . 20.00 mk.
Dla ogłaszających z poza powiatu 50% więcej

Nr. 34

Za redakcją: Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie
Wychodzi 2 razy tygodniowo. Ogłoszenia przyjmuje się do wtorku i piątku godz. 9 przedpoł.

Druk: ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE
Nakład własnej księgarni. Telefon 34. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin

Rok 35

Wrazie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeskód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonej numerów lub doświadczenia.

Dział urzędowy

Nr. 201. Na posiedzeniu Sejmiku Powiatowego dnia 23. marca 1922 r. zostali wybrani:

1. do Wejskowej Komisji Przeglądowej.

na członka:

rolnik p. Stanisław Sierszulski z Pogorzeli

na zastępcę:

rolnik p. Walenty Borowski z Koźmina

2. Powiatowej Komisji Finansowej.

na członków:

- ziemianin p. Józef Chełkowski z Staregogrodu
- lekarz p. Dr. Telesfor Synoradzki z Koźmina
- bankowiec p. Edmund Rybakowski z Koźmina

na zastępców:

- robotnik p. Franciszek Smektała z Lipówka
- ziemianin p. Dyonizy Kuliński z Serafinowa

3. do Zarządu Powiatowej Kasy Oszczędności.

na członków:

- aptekarz p. Wacław Balcerek z Koźmina
- ziemianin p. Dyonizy Kuliński z Serafinowa

na zastępców:

- kupiec p. Teofil Pilarczyk z Koźmina
- lekarz p. Dr. Telesfor Synoradzki z Koźmina

4. do Rady Nadzorczej Pow. Kasy Oszczędności.

na członków:

- ks. proboszcz Sroka z Borzęciczek
- ziemianin p. Dr. Wehls z Dębogóry

na zastępców:

- gospodarz p. Kazimierz Nowak z Staniewa
- robotnik p. Jan Burdziąg I z Starej Obry

5. do Powiatowej Komisji Drogowej.

na członków:

- robotnik p. Walenty Otworowski z Głoginina
- ziemianin p. Dyonizy Kuliński z Serafinowa
- gospodarz p. Andrzej Kaczmarek z Gościejewa
- robotnik p. Walenty Budajczak z Głuchowa

na zastępców:

- ziemianin p. Józef Modlibowski z Skałowa
- gospodarz p. Ignacy Baszyński z Bruczkowa

6. do Komisji do poboru i oszacowania koni poborowych.

na członków:

- ziemianin p. Józef Modlibowski z Skałowa
- gospodarz p. Ignacy Baszyński z Bruczkowa
- rolnik p. Stanisław Sierszulski z Pogorzeli
- ziemianin p. Dr. Chosłowski z Czarnegosadu

na zastępców:

- ziemianin p. Józef Chełkowski z Staregogrodu
- gospodarz p. Kazimierz Nowak z Staniewa
- gospodarz p. Andrzej Kaczmarek z Gościejewa
- gospodarz p. Rosik z Kaniewa

7. na rzeczoznawców do oszacowania szkód, które przez ćwiczenia wojska powstaną.

a. na obwód Koźmin

- dyrektor szkoły rolniczej p. Cybulski z Lipówka
gospodarz p. Józef Paterek z Wałkowa
robotnik p. Józef Damazyniak z Koźmina

b. na obwód Borek

- dyrektor p. Rybicki z Karolewa
gospodarz p. Stanisław Dopierała z Skokowa
robotnik p. Jan Krawiec z Małgowa

c. na obwód Pogorzela

- rolnik p. Stanisław Sierszulski z Pogorzeli
ziemianin p. Fr. Przyłuski z Łagiewnik
robotnik p. Walenty Budajczak z Głuchowa

d. na obwód Kuklinów

- urząd. gospodarzy p. Taczanowski z Kuklinowa
gospodarz p. Andrzej Kaczmarek z Gościejewa
robotnik p. Franciszek Szałata z Kromolic

8. na rzeczoznawców do oszacowania świadczeń wojennych.

- dyrektor szkoły rolniczej p. Cybulski z Lipówka
- gospodarz p. Józef Paterek z Wałkowa
- robotnik p. Józef Damazyniak z Koźmina
- posiadacz fabryki maszyn p. Krystek z Koźmina
- mistrz siodlarski p. Stanisław Antoniewicz z Koźmina
- budowniczy p. Kolendowicz z Koźmina
- kierownik biura pośred. pracy p. Wujek z Koźmina
- Dyr. p. Rybicki z Karolewa
- gospodarz p. Stanisław Dopierała z Skokowa
- robotnik Jan Krawiec z Małgowa
- kupiec p. Stanisław Michalski z Borku

- gospodarz p. Dolatowski z Szelejewa
- gospodarz p. Dolatowski z Trzecianowa
- rolnik p. Stanisław Sierszulski z Pogorzeli
- ziemianin p. F. Przyłuski z Łagiewnik
- robotnik p. Walenty Budajczak z Głuchowa
- p. Tomasz Czwojda z Pogorzeli
- gospodarz p. Wojciech Kaczmarek z Starej Obry
- urzędnik gospodarczy p. Taczanowski z Kuklinowa
- gosp. Andrzej Kaczmarek z Gościejewa
- robotnik p. Franciszek Szałata z Kromolic
- gospodarz p. Michałak z Ciegielni
- gospodarz p. Nowakowski z Skałowa
- p. Poltowicz z Kromolic

9. Do Komisji licencjonowania stadników.

na członka:

ziemianin p. Dyonizy Kuliński z Serafinowa

na zastępcę!

gospodarz p. Stanisław Dopierała z Skokowa

10. Do Komisji oględzin rzek.

a) Ochli na członka:

ziemianin Fr. Przyłuski z Łagiewnik

na zastępcę:

gospodarz Jan Tysiak z Starkowca

b. Radency na członka:

dzierżawca majątności Gidaszewski z Kromolic

na zastępcę:

gospodarz Jan Adamiak z Kromolic

11. do Komisji licencjonowania ogierów

na członków:

- ziemianin Józef Chełkowski z Staregogrodu
- gospodarz Ignac Baszyński z Bruczkowa

na zastępców:

- dyrektor Rybicki z Karolewa
- rolnik Stanisław Sierszulski z Pogorzeli

12. do Komisji podatku budynkowego.

na członków:

- budowniczy Augustyn Zuske z Borku
- " Kolendowicz z Koźmina
- gospodarz Kazimierz Nowak z Staniewa
- robotnik Franciszek Szałata z Kromolic

na zastępców:

- rolnik Br. Foltynowicz z Pogorzeli
- robotnik Walenty Budajczak z Głuchowa
- gospodarz Andrzej Kaczmarek z Gościejewa
- dzierżawca probostwa Kieliba z Koźmina

13. Do Powiatowej Rady Szkolnej

na członków:

- ksiądz dziekan Borkowski z Borku
- bankowiec Rybakowski z Koźmina
- lekarz Dr. Synoradzki z Koźmina
- rolnik Stanisław Sierszulski z Pogorzeli
- gospodarz Tarnowski z Polskich Olędrow

na zastępców:

- ksiądz proboszcz Ozerwiński z Pogorzeli
- robotnik p. Otworowski z Głoginina
- burmistrz Nowakowski z Koźmina
- robotnik p. Jan Burdziąg I z Starej Obry
- ziemianin p. Kuliński z Serafinowa

— L. dr. 360/22 W. P. —

Koźmin, dnia 18. kwietnia 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Nr. 202. Dotyczy inwalidów wojny polskiej i niemieckiej, wdów pozostałych po poległych w tychże wojnach oraz weteranów z roku 1863 i pozostałych wdów i sierót po tychże.

Wszyscy inwalidzi z wojny niemieckiej i polskiej, wdowy i sieroty po poległych w tychże wojnach, oraz weterani z powstania narodowego 1863 r. wzgl. wdowy i sieroty po tychże winni się najpóźniej do 10-go maja r. b. w odnośnych Magistratach wzgl. Komisarjatach obwodowych w celu podania potrzebnych danych co do ewtl. udzielenia im pomocy i t. d. zgłosić.

Panów Burmistrzów i Komisarzy proszę interesującym podać do wiadomości. — L. dz. 92/22 O. P. —
Koźmin, dnia 27. kwietnia 1922 r.

Starosta.

w z. Andrzejczak, Starszy Sekretarz Powiatowy.

Nr. 203. Płacenie podatku powiatowego od psów

Wedle § 1 ordynacji dotyczącej płacenia podatku powiatowego od psów z dnia 29. lipca 1906 r. i zmian z dnia 17. czerwca 1919 r. i 14. grudnia 1920 r. płaci się od każdego niessącego psa podatek powiatowy w kwocie 50 marek rocznie za każdego pierwszego psa i 75 marek rocznie za każdego dalszego psa do miejscowego urzędu poborczego.

Celem ustanowienia podatku tego upraszam Magistraty i Zarządy gmin i dworów, aby zechciały w przeciągu 8 dni dokonać w każdym domu spisu wszystkich psów podług stanu z dnia 1. stycznia 1922 r. używając do tego formularzy, które się niebawem dostarczy.

Listy należy dokładnie wypełnić, na ostatniej stronie co do zgodności i zupełności poświadczyc i mi najpóźniej do 8 maja r. b. doręczyć.

W listach poborczych należy bez wyjątku wszystkie psy, także i te, które jeszcze ssają i dlatego są wolne od podatku zapisać.

Ukrywanie znajdujących się psów, nie prawdziwe podanie względem tego czy pies jeszcze ssa i inne wykroczenia przeciw przepisom wyżej wymienionej ordynacji pociągając za sobą karę aż do 300 marek.

— Nr. dz. 378/22 W. P. —

Koźmin, dnia 22. kwietnia 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego Czarnecki

Nr. 204. Kilkakrotnie stwierdzono, że nie bywa przestrzegana obowiązująca dotychczas ustawa pruska z dnia 28-go sierpnia 1905 r. dotycząca natychmiastowego zgłaszania w przeciągu 24 godzin wypadków chorób zakaźnych (zarazliwych) a także wypadków śmiertelnych wskutek choroby zakaźnej §§ 1, 2 i 3 teje ustawy.

Zaznacza się, że do zgłaszania wypadków chorób zakaźnych i wypadków śmiertelnych wskutek teje choroby zobowiązani są:

- powołany lekarz,
- zarządca (głowa) mieszkania,
- każda leczeniem lub pielęgnowaniem trudniąca się osoba.
- ten, w którego mieszkaniu lub domostwie zaszedł wypadek choroby lub śmierci.

Zgłaszać należy natychmiast każdy wybuch zaraźliwej choroby w mieście w urzędzie policyjnym, a na wsiach w komisariatach.

Wyżej wymienione urzędy winny odwrotnie o wybuchu lekarza Powiatowego uwiadomić.

Za niezastosowanie się do powyższej ustawy zostanie nieprzestrzegający podług § 35, ustępu 1 teje ustawy dotkliwie ukarany. — Nr. dz. 275/22 St. I. —

Koźmin, dnia 25. kwietnia 1922 r.

Starosta.

Nr. 205. Następujące osoby zamierzają z powiatu tujszego wyprowadzić się do Niemiec.

- Preiß Paweł, syn gospodarski z Gumienic
- Paweł Scholz, kupiec z Koźmina wraz z rodziną
- Marta Scholz, bez zawodu z Koźmina
- Paweł Tambach, osadnik z Elżbietkowa wraz z rodziną.

Osoby i urzędy, mające jakiegokolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tujszym Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 27. kwietnia 1922

Starosta

w zast. Andrzejczak

Świeższezenia innych władz.

Nr. 206. Według stwierdzenia weterynarza powiatowego padł koń właścicielowi p. Józefowi Kulińskiemu w Gościejewie na nosaliznę.

Zarządzam aż do stwierdzenia przez Instytut Hygieniczny Zwierząt zamknięcie podwórza w celu obserwacji. Zatem wstęp i wjazd na podwórze p. Kulińskiego ludziom nieprzynależnym do gospodarstwa, sprzedaż i zakup jakiegobądź bydła w gminie Gościejewie jest wzbronione.

Koźmin, dnia 20. kwietnia 1922 r.

Komisarz obwodowy

Jarocinski

Nr. 207. W celu zaprowadzenia wzgl. uzupełnienia ewidencji wszystkich mężczyzn w wieku wojskowym, wzywa się wszystkich mężczyzn zamieszkałych w Koźminie, Białymdworze, Tatarach i Chełkowie a urodzonych w latach od 1882 do 1900 i 1902 do natychmiastowego zgłoszenia się w biurze Urzędu Policyjnego w Koźminie w godzinach urzędowych i przedłożenia papierów wojskowych, najpóźniej do wtorku dnia 2. maja 1922.

Koźmin, dnia 26. kwietnia 1922 r.

Magistrat.

Nowakowski.

Obywatele Polacy!

Wobec niesłychanego teroru i gwałtu, jakich rozbawione bandy niemieckie dopuszczają się na bezbronnej ludności polskiej Górnego Śląska wobec setek ofiar nieszczęsnych, które giną od kul morderczych, wobec faktu iż mordercy uchodzą bezkarnie i prowadzą dalej swe krwawe rzemiosło, społeczeństwo polskie nie może pozostać obojętne i musi zaprotestować przeciwko haniebnym zbrodniom na współrodakach naszych.

Dlatego prosimy Szanowne Obywatelstwo Koźmina i okolicy o gremjalne stawienie się na

wiecz protestacyjny

który się odbędzie w niedzielę, dnia 30. kwietnia b. r. po sumie (około godziny 12 na poł.) na rynku w Koźminie.

W razie niepogody odbędzie się wiec na sali p. Mrozkowiaka.

Rada Powiatowa Obrony Kresów Zachodn.

Komisarz Powiatowy Sekretarz
(—) Nowakowski (—) Scheurich

Rathenau o stosunku Niemiec do Polski.

Warszawa, 25. kwietnia. (K. P.). Smogorzewski telegrafuje do „Gazety Porannej“ co następuje: W dniu wczorajszym Smogorzewski rozmawiał przez godzinę z Rathenauem na temat rozmowy tego ostatniego z polskim ministrem Skirmuntem. Rozmowa powyższa została zainicjowana w sposób następujący: Zaraz po przybyciu do Genui Wirth i dr. Rathenau złożyli Skirmuntowi swe bilety wizytowe, 11. kwietnia na posiedzeniu komisji politycznej Skirmunt zapoznał się z Rathenauem, który przy tej sposobności zaznaczył, że chciałby dłużej pomówić przy pierwszej okazji. 22-go kwietnia Skirmunt spotkał się z dr. Wirthem i z dr. Rathenauem, na śniadaniu, wydatem przez króla na cześć delegacji państw poszczególnych. Polski minister spraw zagranicznych przypomniał kanclerzowi Rzeszy i współtowarzyszowi oświadczenie dr. Rathenaua z 11. kwietnia. Z tego powodu rozmowa między obu ministrami spraw zagranicznych toczyła się w cztery oczy. Podczas wymiany zdań Skirmunt zaznaczył, że traktat w Rappollo nie budzi w Polsce niepokoju ale Polska czyni zastrzeżenia tylko do art. 116, który występuje przeciw naszemu żądaniu odszkodowań. Dr. Rathenau w odpowiedzi zaprzeczył tym prawom, natomiast samorzutnie oświadczył, że po rozstrzygnięciu likwidacji w Genewie Niemcy będą uważać kwestję śląską za ostatecznie załatwioną. Mówiono długo o niezafatwieniu sprawy gospodarczej między Polską i Niemcami, której uregulowanie przewidziane jest w protokole polsko-niemieckim, podpisanym 10. stycznia 1920 roku w Paryżu. Z mowy Rathenaua można było wyczuć, że Niemcy chciałyby skończyć gospodarczy bojkot Polski, ale będą chciały tę sprawę związać z układem polsko-niemieckim, przewidzianym przez układ paryski z 10. stycznia i ze sprawą transytą przez Polskę. W związku z rozmową Skirmunta z Rathenauem należy zaznaczyć, że w komisji ekonomicznej Niemcy stoją na stanowisku zmniejszenia do minimum utrudnień gospodarczych dla międzynarodowej wymiany; w tym wypadku chodzi im bowiem o uzyskanie rynku zbytu dla swych towarów. Wobec tego trudno jest im kontynuować dotychczasową politykę wobec Polski.

Dowiedziałem się ponadto od Rathenaua, że w najbliższych dniach ten ostatni razem z dr. Wirthem i Hermesem mają zaprosić polskich ministrów Jodkę, Narutowicza, Strasburgera, Skirmunta i Hermesa na śniadanie, na którym ma być omawiana sprawa wznowienia rokowań gospodarczych polsko-niemieckich.

Przebieg konferencji ministra Skirmunta z Rathenauem.

Genua, 25. 4. (Pat.) Minister Skirmunt odbył jednogodzinną konferencję z Rathenauem. Rokowania dotyczyły spraw gospodarczych i górno-śląskich. W toku rozmowy Rathenau oświadczył, iż wobec wyniku rokowań genewskich, uważa sprawę Górnego Śląska za załatwioną i nie widzi przeszkód do rozpoczęcia przewidywanych rokowań polsko-niemieckich.

Genua, 26. 4. (Pat.) Wczoraj odbyło się w hotelu Eden dłuższa konferencja pomiędzy ministrem Skirmuntem a Rathenauem. Konferencja dotyczyła definitywnego wznowienia pertraktacji wynikających z traktatu wersalskiego, a dotyczących całego szeregu problemów gospodarczych. W kołach politycznych przywiązują do tej konferencji wielkie znaczenie. Sądzą, że Niemcy ostatecznie zniosą wszelkie ograniczenia wywozowe stosowane wobec Polski. Rokowania niemiecko-polskie miały być podjęte po definitywnym i formalnym przeprowadzeniu decyzji z 20. października, odnoszących się do G. Śląska, to znaczy mniej więcej w lipcu nie później jednak jak w sierpniu br. W kołach polskich panuje przekonanie, że tym razem należy oczekiwać ostatecznego

uregulowania i porozumienia we wszystkich kwestiach dotyczących stosunku Polski do Niemiec. Min. Skirmunt wyraził się o wczorajszej konferencji z min. Rathenauem z wielkiem zadowoleniem.

Sprawy polskie

JĘZYK MNIEJSZOŚCI NA ŚLĄSKU.

Warszawa, 26. 4. (K. P.) Podczas rokowań polsko-niemieckich w Genewie, doszło do porozumienia w sprawie uprawnień językowych dla mniejszości narodowej.

Język polski będzie dopuszczony do pierwszej instancji sądu górnośl. na terenach przypadających Niemcom, język niemiecki na odwrót na terenach przypadających Polsce

KOSZTA OKUPACJI G. ŚLĄSKA.

Gdańsk, 24. 4. (K. P.) Koszta okupacji G. Śląska wynoszą dotychczas 10 miliardów mkp. Suma ta zostanie rozdzielona pomiędzy Polskę i Niemcy w stosunku do otrzymanych terenów przez te rządy w ziemi Śląskiej.

Wiadomości miejscowe

Koźmin. Na wtorek, dnia 2. maja b. r. godz. 7 wieczorem zapowiedziano w auli tutejszego seminarjum nauczycielskiego wielki koncert wokarno-instrumentalny. Wszystkie koncerty dotychczasowe urządzone przez seminarjum wzbudzały zawsze ogólne zainteresowanie i cieszyły się wielkiem powodzeniem. Program szczegółowy koncertu obejmuje wybór najwybitniejszych utworów kompozytorów naszych i zagranicznych

Zwracamy uwagę na afisze rozlepione w mieście naszym. Koncert odbędzie się na cel bardzo wzniosły, zaopatrzenie kaplicy seminaryjnej w potrzebną bieliznę kościelną. Nie wątpimy, że publiczność miasta i okolicy odczuwająca prawdziwą sztukę uwzględni równocześnie szlachetny cel i zapełni salę seminaryjną po brzegi.

Wałków. Staraniem p. naucz. Doktora urządzono dnia 23. b. m. przedstawienie amatorskie na salce parafjalnej w Wałkowie. Odegrano: „Chrzest w ogniu“ i „Swaty“. Przedstawienie wypadło dobrze. Były wprawdzie tu i owdzie usterki, lecz te dadzą się wyłomaczyć tem, że w ostatnich dniach zabrano do woj-ska dwóch najlepszych amatorów. Gra poszczególnych osób była dobra. P. K., którego różne trzymały się kawały w roli żyda, dał tyle rzetelnego sparodjowania śmiesznej postaci, iż budził złudzenie, że znajdujemy się na operetce a nie na „Chrzęcie z ognia“. Wogóle sceny komiczne wypadły znakomicie. W scenach tragicznych było może nieco sztuczności, brakło wzięcia się w akcję. Załowac tylko należy gardziotka jednej z druchen, której w końcowej pieśni głos nie dopisał, budząc śmiech wśród publiczności.

P. Doktorowi, a także p. Kamińskiej, która poświęciła swój słusznie się należący wypoczynek, przybywając z wakacyj cztery dni przed rozpoczęciem nauki, i p. Zachmanównie należy się wielkie uznanie. Mimo zajęcia zawodowego nie wahał się podjąć tak trudnej i mozolnej pracy, i zdołał w dość krótkim czasie wyuczyć niezwykłych do gry amatorów.

Praca wśród ludu jest wogóle konieczną. Przedstawienia podobne wywierają wielki wpływ na niego, podnoszą jego kulturę, zaspakajają potrzeby duchowe, kształcą zmysł estetyczny; dalej wskazują na piękno języka polskiego, zaznajamiają z literaturą polską, są one godziwą rozrywką dla ludu, a połączone zabawą taneczną odcinając od hulatyk po gościńcach. Takie przedstawienia winny być często urządzone, a wtedy zniknie uprzedzenie do nich pewnego odłamu społeczeństwa, który obecnie tamuje należyty rozwój tychże.

Miros,

Komunikaty

Z poczty. Z dniem 1. maja r. b. podwyższono taryfę listową do zagranicy o 100%.

Wiadomości pozamiejscowe

Opalenica. (Pomnik bohaterów wielkopolskich) W niedzielę dnia 23. b. m. po poł. o godz. 4 odbyło się poświęcenie kamienia węgielnego pod pomnik bohaterów poległych pod Zbąszyniem w walkach o wyzwolenie Polski z pod jarzma pruskiego. Ogromne tłumy obległy plac uroczystości, a przemowa wypowiedziana przez Wiel. księdza Proboszcza Chudzińskiego z Opalenicy wywołała ogromne wrażenie. Poświęcenie pomnika odbędzie się d. 14 maja b. r. Pierwszy to pomnik Bohaterów Wielkopolskich.

Warszawa. (Romantyczne porwanie). Dnia 9. bm. ministerjum spraw zagranicznych i spraw wewnętrznych zostały zaalarmowane przez jedno z przedstawicielstw dyplomatycznych w Warszawie, że u członka tego przedstawicielstwa pułk. F. we wsi Grodkach pod Warszawą władze policyjne dokonały rewizji wskutek czego pogwałcono sprawę eksterytorjalności. Interesowane przedstawicielstwo dyplomatyczne zażądało wskutek tego zadośćuczynienia. Oczywiście poruszono wszystkie sprężyny i nareszcie stwierdzono fakt następujący. W ubiegłym karnawale przedstawiciel jednego z państw neutralnych w Warszawie, wydał swą 20-letnią córkę za hr. D., dając jej wiano 1/2 miljarda marek polskich.

Pożycie małżeńskie młodej pary było bardzo szczęśliwe, aż zamężone zostało nagle w ubiegły piątek. W tym dniu hrabina D. otrzymała wezwanie od swego ojca, który niespodziewanie przyjechał do Warszawy, by zjawiła się niezwłocznie w gmachu przedstawicielstwa swojego kraju ojczystego Hrabina D. jakby wiedzioma przeczuciem początkowo nie chciała usłuchać wezwania, ulegając jednak namowom swego małżonka, udała się na oznaczone spotkanie. Od tej chwili ślad hrabiny D. zaginął. Natomiast ojciec jej odwiedził w Hotelu Europejskim zamieszkałego tam chwilowo hr. D. i zażądał zwrotu paszportu zagranicznego swej córki a na zapytanie, co się dzieje z hrabiną D. neutralny dyplomata odmówił wszelkich wyjaśnień i nie dostawszy żadanego paszportu, opuścił hotel. Hr. D. postanowił rozpocząć poszukiwania na własną rękę. Poszlaki wskazywały, że hrabina D. została wywieziona do wili w Grodkach. Hr. D. z pomocą przewodnika policji warszawskiej udał się do wili w Grodkach i dokonał tam rewizji poszukiwań za żoną hr. D. Ostatecznie nadeszła wiadomość, że żona jego wywieziona została zagranicę i znajduje się obecnie w Berlinie. Sledztwo dalsze jest utrudnione i to wskutek tego, że w sprawę włączani są dyplomaci zagraniczni.

Złodzieje w trumnie. Złodzieje warszawscy rozjechali się w prowincji, celem zdobycia łupów na święta. Między innymi dwaj złodzieje, Andrzej Grendowski (Wołyńska 23) i Bronisław Cieślak (Młocińska 32) wyjechali w Kutnowskie i tam, popełniwszy kilka kradzieży, powracali szczęśliwie z łupami do Warszawy jadąc kradzionymi kołmi i kradzionym wozem. Nieszczęście chciało, że w Kutnie spotkał ich po drodze patrol policyjny w noc i usiłował wóz zatrzymać, ale jeden z opryszków zawołał na swego towarzysza, aby uderzył „glinę“ (policjanta) batem, co też ten uczynił, poczem, podciawszy konie, zaczęli uciekać. Policjanci w liczbie dwóch dali za opryszkami dwa strzały w powietrze, a gdy to nie poskutkowało, dano ognia w stronę opryszków, rezultatem czego było zabicie jednego konia i opryszka Andrzeja Grendowskiego. Wóz zatrzymano, co widząc drugi opryszek zeskoczył z wozu i znikł w pobliskiej bramie.

Wszczęto poszukiwania, ale nadaremnie; nigdzie zbiegłego opryszka nie znaleziono. W tym domu był skład trumień i w składzie tym policjanci zaczęli szukać opryszka, lecz i to na nic się nie zdało; złodziej znikł. Wtedy jeden z policjantów otworzył kilka trumień, leżących w szopie składu i w jednej z nich znalazłono leżącego nieboszczyka, z rękoma, złożonymi na piersiach, nieboszczyk jednak jakoś dziwnie był niepodobny do umarłych; wówczas policjanci, mając w rękę bat, ten sam, którym został uderzony przez opryszka, jednym potężnym uderzeniem wskrzesił nieboszczyka, którym okazał się właśnie zbiegły z wozu złodziej Cieślak.

Ruch w Towarzystwach

W wtorek 2. maja odbędzie się zebranie tow. Przemysłowców w Koźminie na które zaprasza członków oraz życzliwych towarzystwu Zarząd.

Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Koźminie odbędzie swe miesięczne zebranie w dniu 3. maja o godz. 4-tej popołudniu w lokalu p. Grodzkiego. Na porządku obrad: Odczyt o konstytucji 3. maja i bardzo ważne sprawy.

Szanownych członków uprasza się o liczne przybycie. Goście przybywający z członkami mile widziani. Zarząd.

„Członkom Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, komunalnych i Samorządowych na powiat Koźminski T. z. w Koźminie“ komunikujemy niniejszem co następuje:

- I. W święto narodowe 3. maja b. r. o godzinie 12-tej w południe odbędzie się w lokalu p. T. Pilarczyka w Koźminie pogadanka ze skromnym śniadaniem. O liczny udział członków uprasza się.
- II. W poniedziałek, dnia 8. maja b. r. (św. Stanisława) o godzinie 1.30 popołudniu odbędzie się na sali p. Mrozkowiaka w Koźminie miesięczne zebranie z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie. 2. Podanie do wiadomości nazwisk nowych członków Stowarzyszenia. 3. Przeczytanie protokołu ze zebrań miesięcznych w dniu 26. marca b. r. 4. Komunikaty Zarządu. 5. Sprawozdanie sekretarza Stowarzyszenia p. Andrzejczaka ze Zjazdu Delegatów w Poznaniu (8. i 9. kwietnia 1922 r.) 6. Dyskusja nad sprawozdaniem. 7. Uchwalenie jednorazowej składki na zakup książek dla biblioteki. 8. Wybór stałej Komisji oświatowo-naukowej, zabawowej i wycieczkowej. 9. Sprawa referatu na przyszłe zebranie. 10. Wolne wnioski. 11. zamknięcie.

III. W niedzielę, dnia 14. maja b. r. o godzinie 8-mej rano w pierwszą rocznicę śmierci śp. komisarza obwodowego Antoniego Sternberga—Powiedzkiego z Koźmina, współorganizatora naszego Stowarzyszenia, odbędzie się w kościele farynym w Koźminie za spójki jego duszy msza św. O liczny udział w nabożeństwie tem uprasza się.

IV. Od 1. maja b. r. począwszy wykładac będzie bibliotekarz naszego Stowarzyszenia w lokalu p. T. Pilarczyka w Koźminie czasopisma „Rozwój“ i „Nową Polskę“, które to pisma członkowie miejscowi i pozamiejscowi za okazaniem dowodu członkostwa do przeczytania otrzymają.

V. Nowym członkiem Stowarzyszenia, którzy do dnia 25. b. m. zgłoszenia członkostwa sekretarzowi Stowarzyszenia doręczyli, komunikujemy, że dnia 25. b. m. przez Zarząd przyjęci zostali.

VI. Członkom Stowarzyszenia zalegających ze składkami uprasza się o spieszne uiszczenie się ze składek na ręce skarbnika Stowarzyszenia p. Koczyńskiego w Koźminie (Starostwo, pokój 16.)

VII. Szan. Członków uprasza się, aby o powyższym komunikacie członków nie abonujących „Oredownik“ powiadomić zechcieli. Zarząd.

Przewodniczący Drzemczewski, Sekretarz Andrzejczak
Starszy naczelnik poczty Starszy sekretarz powiatowy

W naszym Rejestrze Spółkowym zapisano dzisiaj pod nr. 5 (Bank ludowy Sp. zap. z nieogr. odpowiedzialn. Borek) co następuje:

Statutem z dnia 28. marca 1922 zniesiono statut z dnia 4. czerwca 1894 r.

Koźmin, dnia 19. kwietnia 1922.

Sąd Powiatowy.

W naszym rejestrze handlowym A pod nr. 194 zapisano przy jawnej spółce handlowej: Dom Handlowo Eksportowy w Koźminie ze spółnik Franciszek Konieczny ze spółki wystąpił i że firma pozostaje nie zmienioną.

Koźmin, dnia 20. kwietnia 1922.

Sąd Powiatowy.

W naszym rejestrze spraw małżeńskich zapisano dzisiaj na stronie 1399 co następuje: górnik Stanisław Szczepaniak i jego żona Franciszka z domu Walczak w Borzęcicach kontraktem z dnia 24. kwietnia 1922 r. zawarli ogólną wspólność majątkową z wykluczeniem dalszego jej trwania po śmierci jednego z małżonków.

Koźmin, dnia 25. kwietnia 1922 r.

Sąd powiatowy

Oferta

Kupcy pragnący w roku 1922/23 dostawiać do więzienia tutejszego sądu mięso i towary kolonialne, zechcą zgłosić swe oferty pisemnie na ręce sędziego **Dra. Pasternaka w ciągu 2 tygodni**. Uwzględnione będą oferty dające większy procent opustu z ogólnego rachunku.

Przełożony więzienia przy sądzie powiatowym w Koźminie.

Licytacja na drzewo opałowe

za natychmiastową zapłatą odbędzie się

w sobotę, dnia 6-tego maja br.

począwszy od godz. 9-tej przed południem przed kasą leśną w Baszkowie.

Sprzedawane będą:

Szczapy, walki, pienki, chrust I—III kl. z okręgów ochronnych. Łęła około 300 mp. Kochy około 200 mp. Baszków około 200 mp. Helenopol około 300 mp. i Rębichów około 20 mp.

Warunki sprzedaży ogłosi się przed licytacją.

Państw. leśnictwo rew. Baszków

Dom

do tego ca 9 mórg ziemi I kl. natychmiast do sprzedania. Zgl. przyjmuje

Agentura Handlowa

Telefon 56 **Wł. Jaworski i Ska.** Telefon 56

FLAKI

wszelkiego rodzaju do wyrobów mięsnych ma zawsze na składzie

Antoni Lissowski

Prosimy uwzględnić firmy ogłaszające w Orędowniku powiatu Koźmińskiego.

Ubrania męskie i chłopięce
ubranka do komunji św.

woale

perkale

plótno

firany

krawaty

rękawiczki

pończochy

skarpety

Konfirmantenanzüge

Herrenanzüge

Wajchwoale

Natum

Leinen

Gardiennen

Herrenstoffe

Kravatten

Handschuhe

Strümpfe

Socken

kupuje się najtaniej w firmie *kauf man am billigsten in Firma*

„Bławat” Koźmin

ul. Krotoszyńska nr. 9

Frischen Baustoff u. Cement, Ziegel- u. Dachsteine
wagenweise zu Weltpreisen sowie einzeln billigt vom Lager desgl.
poröse Hohlziegel, Dachreiter, Rohrgewebe,
Gips, beste Dachpappe, Teer, Klebemasse und
anderes Dachbedeckungsmaterial ferner Brun-
nen- und Treiltoirplatten, Tonrohre, Krippen-
schalen, trockene Fußbodendielung

hat abzugeben

Thorenz, Baugeschäft

Telefon 15 Pogorzela Telefon 15

Towarzystwo Pożyczkowe w Koźminie

Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędności w Po-
znaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej
w Poznaniu i Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu

przyjmuje

Oszczędności

płaci procent według umowy i załatwia szybko i tanio
— wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości —

Zapisujcie Orędownik

powiatu Koźmińskiego.

POLECAM:

Farby, Lakiery, Pokosty, Pędzle,
Oliwy do maszyn, Smarowidła na
szory i osie. Wszelkie artykuły do
prania. Wszelkie aparaty Chirur-
giczne, Termometry. Wyroby z gu-
my, Waty, bandażę i opatrunki.
Świece stearynowe i woskowe.
Perfумы, mydła toaletowe oraz
wszelkie inne artykuły drogeryjne

J. F. Grochowski

Drogerja Koźmin Rynek

„ETERNIT”

Najtrwalszą, najlżejszą, najdoskonalszą ogniową cementowo-azbestową patentowaną

dachówkę bez żadnych kosztów utrzymania i reperacji z długoletnią gwarancją

poleca w Koźminie

J. Kodur, mistrz blacharski, przedsiębiorstwo pokrywania dachów

Szanownej Publiczności miasta Koźmina i okolicy donoszę uprzejmie, iż z dniem 22 kwietnia

przeniosłem mój interes zegarmistrzowski i złotniczy

Rynek nr. 5

obok pana Podlewskiego (dawniej Drogerja pana Wyrzykowskiego)

Z poważaniem

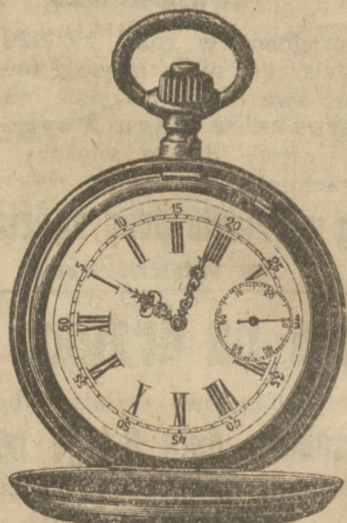
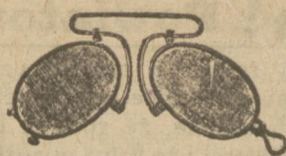
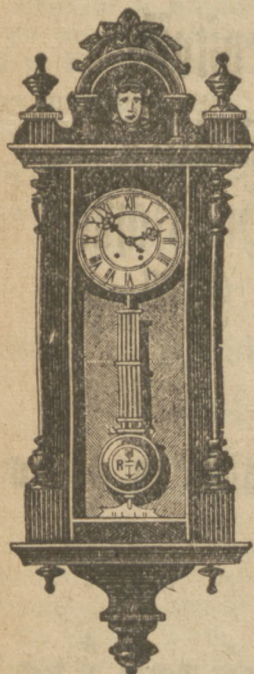
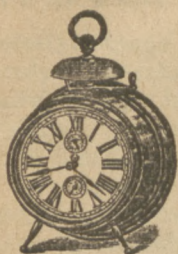
Antoni Sempiński

Polecam

w wielkim wyborze zegarki, zegary ścienne, budziki, biżuterja z złota i srebra

Wykonuje

wszelkie reparacje w zakres zegarmistrzostwa i złotnictwa wchodzące szybko, pod gwarancją i po cenach przystępnych

Szanownej Publiczności miasta Koźmina i okolicy donoszę uprzejmie, iż otworzyłem z dniem 15 b. m. w nieszczęściu tym przy ul. Klasztornej nr. 27

**Skład rowerów
i warszt. reparacyjny**

takowych

Prosząc o łaskawe poparcie, przyrzekam skorą i rzetelną obsługę

Z poważaniem

Bronisław Dymel

Dem g. Publ. von Koźmin und Umgegend zur gefälligen Kenntnisnahme, daß ich am 15. d. Mts. ul. Klasztorna nr. 27 ein

Fahrradgeschäft

sowie eine

Reparatur-Werkstatt

eröffnet habe

Indem ich schnelle und prompte Ausführung meiner Arbeiten versichere, bitte ich um gütige Unterstützung

Hochachtungsvoll

Bronisław Dymel

Niniejszem podaję do łaskawej wiadomości Szan. Obywateli miasta i okolicy Ostrowa, że z dniem 1. kwietnia 1922 r. przy zbożowym mojem przedsiębiorstwie w Ostrowie otwieram Oddział bankowy pod firmą

**Roman Krysiński
Oddział
Bankowy**

w Ostrowie

Zakres działania Oddziału obejmować będzie wszystkie gałęzie interesów bankowych ze szczególnem uwzgl. potrzeb handlu zbożowego

Kupno efektów, walerów itd. — Przekazy krajowe i zagraniczne. Inkaso kuponów, wylos. papierów, czeków, przekazów, weksli i pp. Rachunki bieżące, czekowe i terminowe. — Depozyty za korzystnem oprocentowaniem

Żeby dać możność najszerzszemu ogółu zaoszczędzenia gotówki

Oddział Bankowy
przyjmuje

Wkłady oszczędnościowe

z oprocentowaniem od 7—11 w stosunku rocznym,

w kwocie zaczynając od mk. 500

Dla wygody swej klienteli Oddział posiada

skrytki bankowe (Safes)

Z poważaniem

Roman Krysiński